

ved er flaaet ihjel, thi i Almindelighed vil enhver Kommune kunne bevirke, at dens "Fattiges Kasse" bliver en fuldstændig frivillig Fattigforsørgelse; og enhver Kommune, der ikke kan eller vil dette, frembringer et stort Gode for flere Familier ved at staffe Indtægter paa anden lovlig Maade. Det var dette, jeg troede at burde gjøre gjældende, fordi jeg virkelig mener, at vi gjorde noget Godt, da vi i Landkommunalloven indsatte denne Bestemmelse.

Høyer-Møller: Det kommer vistnok an paa, hvad man forstår ved frivilligt Fattigvæsen; jeg forstaaer derved det, der er frit, saavel fra Giberens som fra Modtagerens Side, men den ærede Rigsdagsmand for Svendborg (S. M. Hansen) forlanger kun det, Ene. Med Hensyn til det, at det frivillige Fattigvæsens Kasse ingen Indtægt havde, da kan jeg godt forstaa, at det kan have været Hovedgrunden til den nævnte Bestemmelse, men jeg vil gjøre det ærede Medlem opmærksomt paa, at det officielle Fattigvæsen har i 50 Aar været med til at tilintetgjøre Godgjørenheden og Gæmildheden rundt omkring i Landet. Man skulde have haft Taalmodighed med de Fattiges Kasser, thi jeg kan forsikre om, at dersom vi havde statistiske Data, hvad vi desværre til dette Dølelik, saavidt jeg veed, ikke have, saa vilde vi se, at Fremgangen fra den 8de Marts 1856 og indtil Juli 1867 i de forskjellige frie Fattiges Kasser rundt omkring i Landet har været i stadig Tiltagende, medens nu det Modsatte er Tilfældet; da det jo er meget lettere ved Lovgivningen at dekretere en Udgift af Kommunens Kasse end frivilligt at indsamle den. Nei, havde man havt Taalmodighed med de frie Fattigkasser og henlagt dertil, hvad der dog er den naturlige Indtægtskilde, nemlig Legater, saa skulde vi vel have set, at de inden kort Tid vilde have antaget ganske andre Dimensioner, end det nu er Tilfældet. Det er endnu mit Haab og min faste Overbevisning, at, dersom vi skulle komme til en god Ordning med Hensyn til Fattigvæsenet, saa er det ene og alene ved, som det ærede Medlem ogsaa meget rigtigt har bemærket, at vi sætte den frivillige Godgjørenhed i Forbindelse med Fattigvæsenet, men at

vi vel vogte os for at sammenblande Frihed og Tvang.

S. M. Hansen: Jeg anerkjender fuldkommen, hvad det ærede Medlem har sagt; jeg kan fra hans Standpunkt fuldkommen anerkjende det. Jeg vil kun sige, at, dersom man skulle have ventet, indtil det Fornødne var kommet ind alene ad Frivillighedens Vej, saa tror jeg, at flere Familier vilde være gaaede til Grunde, som i Mellemtiden ere bleve hjulpane.

Corn. Petersen: Det forekommer mig, at den ærede Forespørger tager en Smule fejl i denne Sag. Det er jo aldeles rigtigt, at naar man kan saa den fri Fattigforsørgelse til at gaa alene af Kjerlighedens Vej, saa er dette det Smukke og det Bedste; men det er saa særdeles afhængigt af enkelte Personer. Jeg fornærmer Ingen og allermindst den ærede Forespørger selv, naar jeg peger hen paa, at, hvor det træffer, at der i enkelte Menigheder er Præster, som have en særlig Indflydelse paa Beboerne og især ved deres egne Kjerlighedsgjerninger vise Veien, saa kan det maasse derved kunne gaa; men det er der jo Intet til Hinder for, saaledes som det allerede er. Det er ikke paalagt Noget at henvende sig til Aantsraadet for at saa Tilsludelse til af Kommunens Midler at bidrage til de Fattiges Kasse. Kan det ærede Medlem saa det til at gaa hos sig ad Kjerlighedens Vej, saa er det jo overmaade smukt. Om Bestemmelsen mulig kan være en Smule hæmmende. Daand enkelte Steder paa de fri Kjerlighedsgaver tør jeg ikke ganske benegte; men jeg har med Glæde været med til at vedtage den omtalte Bestemmelse i Kommunalloven, fordi jeg tror, at Hovedsagen er, at man faar Penge ind, hvorved Hjælpen kan komme frem. Hvor de ikke kunne komme ind ad Frivillighedens og Kjerlighedens Vej, der komme de ind paa den anden Maade, naar der er Mænd i Sogneraadet, som saa Die paa, hvad det er for en stor og vigtig Sag, at redde de Folk, der kunne reddes, fra det tvungne Fattigvæsen, thi det er jeg enig med det ærede Medlem, at man kan ikke gjøre